

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół (fond) 4.

Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

1334. Liber benefactorum Capellae ducalis B. V. Marie in Ecclesia s. Joan. Baptistae Domus.

Mansionariorum Varsoviensium (XVII w.).

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська бібліотека
АН УРСР

ВІДДЕЯ РУКОПИСІВ

1506 1334

B. V. MARIE VARSÆ.
LIBER
VENERABILIS.
CAROLI DUCIS AL.

H. Rekopman. Libet beach

V. B. 9

N. 5896

Largitor temporalium, haeres efficitur
aeternorum.

Regina terra, Regina cali
Te orant gentes, orant Angeli
Salus humana victrix inferni
Porta et Clavis Regis Superni.

Triumphos Regum Sceptra coronas
In tuo sinu foves & donas,
Salus & Honor virtus & vita
Ad tua dantur large petita.

In tua manu pax dives rerum
Floret, et cessat bellum soderum;
Compesce bella, siste Cruorem
Fac Regem nostrum hostis victorem.

Casms *Term: Presb: Mansionar*

2

Anno Dni 1441mo. Serenissima Princeps Dna, Dna Anna Duissa
Mazouid, Serenissimi Principis Bolconis Ducis Mazou: Vidua, zelo quidem
deuotionis accensa, cupiens bona temporalia sua à Deo sibi collata sic salubriter
et prouide disponere, ut tandem per ea vitam æternam possit acquirere: Capel-
lam in Ecclesia Colta S. Joan: Bapt. Varsau: ad Honorem SSm et Individuum Trin-
tatis, Assumptionis B. V. Maria, et S. Annæ, nunc opere decenti edificari pro-
curauit, eamq; ornamentis, apparatus et clenodijs pro Decore Diuinorum illu-
strauit, prouentibus et stipendijs in Decimis competenter dotauit, ac septem
numeros personas sub titulo mansionariorum perpetuum in dote eiusdem
et instituit. Anno Dni 1441. Pontificatus S. Domini Nri Eugenii Diuina
Prouidentia Pape quarti, Anno ipsius Decimo, Die vero tertia mensis Martij.

Illm^{us} et Rm^{us} Dnus D. Andreas de Brin Episcopus Posnaniens: ad Instantiam
predictæ Serenissimæ Duissæ, Capellam hanc edificatam et dotatam erexit, et funda-
uit, et septem Personas spirituales et actu Presbyteros pro mansionarijs seu
Ministris eiusdem Capelle instituit et ordinauit Anno et mense quibus supra. r.

Illm^{us} et Rm^{us} Dnus, D. Vincentius Cotus Dombinius Archiepiscopus Gnesen.
zelo intima deuotionis accensus, cupiens in dta Capella cultum Diuinum salutari-
bus effere incrementis; necnon consideratione multiplicium beneficiorum ductus
quæ ei, et Ecclesie Gnesen Gnominata Serenissima Dna Anna Duissa, cum suo
Filio Serenissimo Dno Doteslas Duce exhibuit, pro tam pio et salubri Dne Duissa
opere consumando, fauorabile prestare subsidium, videlicet Decimas manipulares cu-
iuslibet seminis, de araturis omnium et singulorum Incolarum, de bonis Miodynie et
Bukowno in District: Radomies consistens, ad mensam suam Archiepiscopalem
peruenire, eidem Capelle, et ipsius pro tempore existentibus Ministris dedit, dona-
uit, attribuit et incorporauit Anno Dni. 1438mo.

Illm^{us} et Rm^{us} D^{ns} Stanislaus Pierchata Parolowsky Episcopus P^{to}:
ces^{is}. insistens laudabili proposito Seren^{iss}ima Duciss^a, necnon cultus Divini
promouendi ardore inflammatus, dict^a Capell^a Ministris augmentum prouen:
tuum facere volens, Decimam totam manipularem cuiuslibet grani et seminis,
in Villa Korytnica in Districtu Varsauiensⁱ situata, necnon Decimas de bonis
Dzbonie, Katy et Czernece in Districtu Ciechanoiesⁱ consistent^{es}, Capella:
ris seu Mansionariis pro tempore existentibus, de Consensu et Varrimi Co:
luntate Pent^{is} et Ad^{is} R^{eg}is. Pr^olatorem Canonicon^{um} P^{to}ces^{is}, dedit, do:
nauit et appropriauit Anno Dⁿⁱ. 1439.

Serenus Princeps D^{ns}, D^{ns} Boleslaus Dei Gratia Dux Mazouie
Rubie, necnon Terrarum Varschouien^{is}, Rauer^{is}, Sochawuier^{is}, Gostiner^{is}, Za:
kroicer^{is} Belzen^{is}: D^{ns} et H^{er}es, Mansionariis dict^a Capella locum seu Are:
am pro construenda seu & edificanda Infirmania dedit, donauit, et gra:
tiose contulit, vti fusius hac de re Priuilegium sonat. An. Dⁿⁱ. 1478.
Hec Area adempta est per viciniam exstructa Aris parum proficientibus querelis Collegii

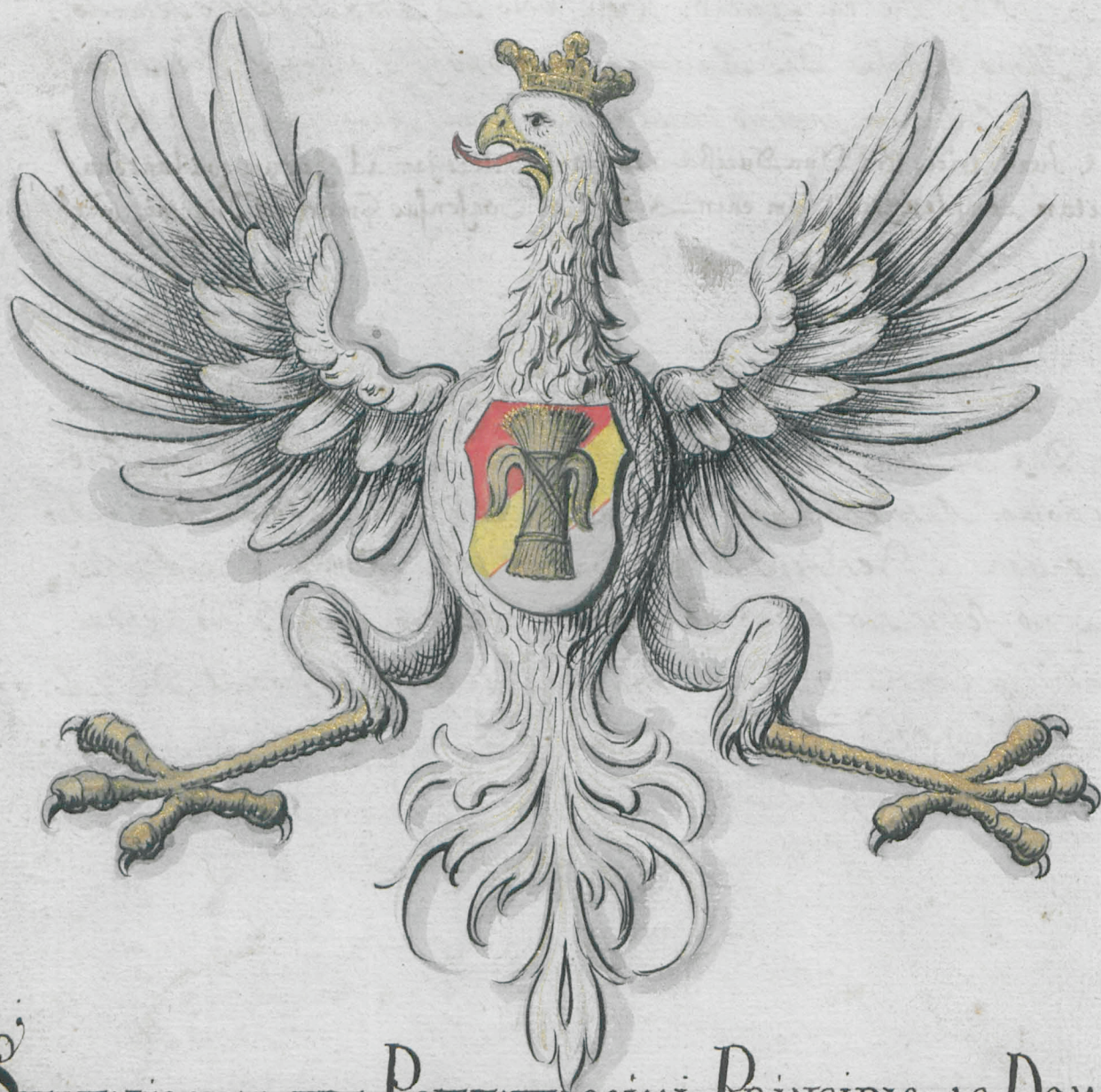
Serenus Princeps D^{ns} D^{ns} Sigismundus Dei Gratia Rex Polonie
Mag. Dux Lithuan^{ie}: r^e r^e. cupiens Collegium X^{risti} singulari fauore
p^{ro}sequi, qu^o commodius se, mensamq^{ue} suam possit sustentare, certam
portionem agri et horti, circa viam qu^{ae} ducit ad Eccl^{iam} S. Crucis ex Ciuitate
Varsauieni cum omni iure et dominio, dedit, donauit et contulit, Anno Do:
mini 1527. Anno Regni sui 20. Donata jam et in possessione Collegii extitit i:
sta portio agri circa apprehensionem Ducatus Mazouie per dictum Sigismundum, potius ergo;
confirmavit seu approbavit donatum donavit.

Serenissimus Princeps D^{ns} D^{ns} Sigismundus Augustus Dei Gratia
Rex Polonie Mag. Dux Lithuan^{ie}: r^e r^e. Volens aucta et amplissima
commoda Mansionarium dict^a Capella habere, Ecclesiam Parochia:
lem in Korytnica Iuris et Patronatus sui in Dioc^{esi}: P^{to}cesi sitam,

3
collegio mansionar. Varsovi. cum omnibus fructibus et redditibus vivit An:
no Dni 1567 Die 14. Septemb. Regni vero sui Anno Trigesimo secundo.
Quam Illmus et Antus Dns Andreas Koskowsky Episcopus Plocen. Auct:
ntate sua Ordinaria perpetuo vivit et inchoavit Acto eodem. Die 1. Mex. Decemb.
Illrma Fundatrix Nra Dna Ducissa intentionem alias jam ad effectum quadantenus
deductam complevit, jam enim Littere et Consensus Imortud Principis Conf:
ferant

Serenissimus Princeps, Dns, Dns Stephanus Dei Gratia Rex Polonia
Mag: Dux Lithuan: Russia, Prussia Marouia &c &c. Considerans Sere:
nissimum Antecessorum suorum Regum Polonia liberalitatem et Mu:
nificentiam in Presbyteris et Mansionariis dno Capelle, et ardentius
Deum pro felici suo imperio deprecatur, duas tannas Salis pro mensa
Communi ex Camera Varsoviens perapiens dedit, et assignavit Die 7. Au:
gusti Ao Dni. 1576 Regni vero sui An. 3mo.

IN MANIPVLVM

SERENISSIMI ET POTENTISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI
D. SIGISMYNDI III D. G. REGIS POLON.
MAG. DVVIS LITHV. RYSSIAE. PRVS. MAZOV. SAMOG. LIVONIAE
SMOLEN. CZERNIE. QVE. NEC NON SVECOR. GOTTO. VANDAL. QVE
HAEREDITARII REGIS.

*Mors a quo tutoq; pede ipsas solita pulsare turres,
In Campo spinis non condemnato, in Campo plano et gratia pleno
turpiter lapsa est.*

Vidit ipsa campo huic, SIGISMYNDI Regis MANIPVLVM

MARIA
Expectatio. Præmiorum nostrorum

PONS AD CÆLUM

SCALA AD CÆLUM

NOMINA

BENEFAGORVM

Capel: Duc: B. V. M.
in Eccl. Colla. S. Ioan:
nis Bapt. Varsau. stit

NEC NON

Domus & Collegii Man:
sionariorum eiusd' Capel:
recensentur.

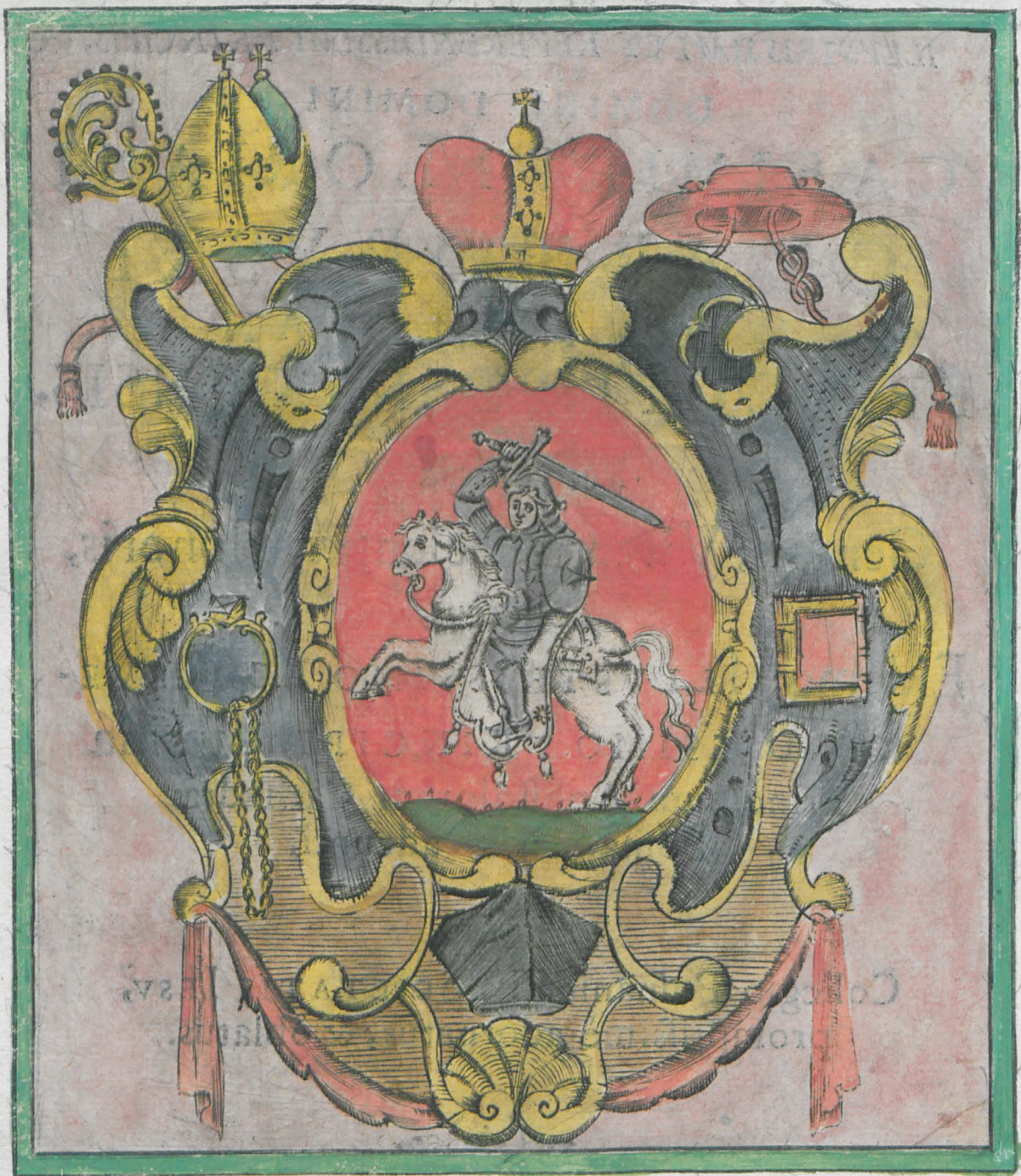

VIVENT
NOMINA
EORVM IN
ÆTERNVM

APVD DO
MINVM
EST MER
CES EORVM

Sub Auspiciis Illm̄i et Rm̄i Dñi, Dñi Casimiri Floriani
Ducis in Cleuan Czartoryski, Dei et S. Sedis Apted
Gratia Episcopi Posnaniensis: Quem Divina Maiestas
ad maiorem sui gloriam, Ecclesie ornamentum, Illm̄d
Prosapies sua Decus, amplissimis in Repub: Dignitatibus camu-
lare, ac sanum et incolumem, diutissime et feliciter fovere
dignetur.

A GATHVRGOLOGIVM

Hoc est

Enumeratio Eorum Omnium, qui post

SEREN: PRINPEM ANNAM

DVCEM OLIM MASOVIÆ

Primam Fundatricem Capellæ B. V. M.

quæ est Varsaviæ ad S. Ioannem Bapt.:

*Eandem Capellam munificentia
sua ac liberalitate,*

*Ornârunt, adauxerunt, et
amplificârunt.*

Collectum & dioesum curâ & labore
Sebastiani Stanislai Rutski Pœnitentiarij
Eccel: p̄t̄æ & Collegij Mansion: Procuratoris.

ANNO A PARTV VIRGINEO
M D C L I

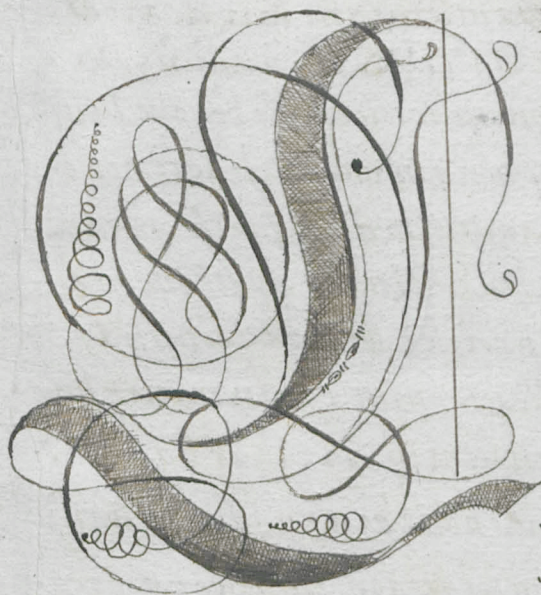
A decorative floral arrangement featuring several large red roses, smaller red flowers, and green foliage, all contained within a wooden frame with ornate, scrolled brackets.

Totis medullis cordium, totis præcordiorum affectibus, & votis omnibus
MARIAM veneremur, quia sic est
voluntas eius, qui totum nos habere voluit
per MARIAM. Filioli hæc est peccatorum
scala, hæc mea maxima fiducia hæc rota
ratio spei meæ.
D. Bernardus

A decorative wreath made of green leaves and flowers, with two red tassels hanging from the sides. The text is written inside the wreath.

Qui
digne coluerit
illam iustificabitur:
qui autem neglexerit eam
morietur in peccatis
suis D. Bona.

LECTORI BENEVOLO:

LIBERALI in sacra, Mystasque Dei esse pectori; atq; eâ ratione cultum scilicet potissimum. vero calorum Dominae, tanq; oleo igni affuso inflammare, tum suapte natura decorum, tum laudum celebrationi obnoxium, tum deniq; Maiestati illi nunquã occasura perquam esse oratum, neminem inficias iturum crediderim. Vero enim verius est, hoc genere largitatis mentem nostram, quasi quibusdam ab arte, et precio commendatis, simis ornari cimeliis, & ipsa altaribus Di-

uonum oblata munera, nullo magistro in celebratrices verti linguas: ac demum sacrificii Deo acceptissimi loco fuerit, ipsa diuina, adiutrice *Eleemosina* alere sacrificia. Enimvero, cum in hac Vrbe Regia, atq; in sacra Diui *Præcessoris* eccle, gloriã ceteris omnibus longe præcurrente, annis peruectum, miraculis illustre, religione venerandum, ut pote *Augustæ Virginis* *Icone* cælitus ditatum sacrarium, non Regum duntaxat Serenissimorum, Reonique Procerum, verum etiam varii sexus et conditionis hominum, vberem experiantur beneficentiam, obtusi sane pectoris fuerimus, nisi eam ut decoram, ad maius decus, ut laudatam ad maius laudis incrementum, ut celo gratiam ad celestem cumulatorem consequendam oratiam per hanc publicam ei datam lucem animauerimus. Egregius ille *Judaorum* scriptor *PHILO* fabulatur opificem Mundi, cum iam ultimam ei imponeret manum, Prophetam, ecquid in uiueto desiderari putaret rogauisse? illum vero, esse quidem plenã et perfectã ubique omnia responclisse, nisi quod exigi merito posse existimaret, laudatorem operum sermonem. Quod responsum cum vniuersorum Patri placuisset: è vestigio extirri iussisse genus *Canorum* & *Musicum* ex *Mnemosine*, quam ipse *Philo* *Diuam* *Virginem* nominat *Memoriam*. De cuius *tabellæ* frutice, cum *Diuo NAZIANZI* Oratore, rosas decerpendo, spinas vero cauendo, nos pariter ad dictam *Magnæ VIRGINIS* *Aram*, tot ac tantorum alti beneficiis, cum toto retro acto tempore, laudator eorum sermo, desideratus iure fuerit, in hoc exili nostro volumine, excitamus *Mnemosinẽ*,
Diuam Vir-

*Philo lib: de
Plantatione hœc.*

*Nazianzen: ad
Seleucum.*

Diuam Virginem excitamus memoriam, quæ canora sua & Mu-
 sicâ grata mentis modulatione, Benefactorum nomina partim ci-
 neribus eorum consepulta, partim ruderibus obliuionis inuoluta, conuul-
 quasi in tenebras amandata beneficentiam, erutam luci, ac vitæ
 inserat immortalē. Quoniam verò teste AVGVSTI nominis Do-
 ctore, si bonæ vitæ, bonorumque operum comes et solet, et debet esse lau-
 datio, tam comitatum eius, quàm ipsam bonam vitam deserere non o-
 portet. Cordi nobis est, ut quemadmodum æquissimâ de causa operum
 beneficorum laudatorem sermonem excitauerimus, sic etiam, quâ
 laudatis, quâ non laudatis, quibus hic aridet sermo, ad similia o-
 pera suscipienda calcas adderemus. Nescio enim cur in mente hu-
 manâ laudata crescat virtus, & immensum gloria calcas habeat.
 Ut verè dixerit ille, quarum rerum laudes noui, eorum quaque haud
 dubiè incrementa explorata habeo; nec quicquam omnino est quod
 non hac ratione augetur. Sto ergò sacra Mnemosine, ito diua Virgo
 MEMORIA, facta VIRGINI & MATRI ad eius Sacrum
 Altare, nobisque eius vili famulitio omnium cum nominibus be-
 nefacta, ore lato decanta, et quasi quædam virtutis trophæa gra-
 tis laudibus excita futurumque spera non unum inde renascitu-
 rum Themistoclem, qui hisce velut Milciadis
 à somno excussus trophæis, ad bene-

ficum cultum miracu-

losa nostræ

ICONIS

prouocetur.

August: Confer:
lib. 10. c. 37.

Ouid: q. Pen: 2.

Nariansen: Omt.
fureb. sup. D. Bail:

Plutar: in Apophth:
fol: 5.

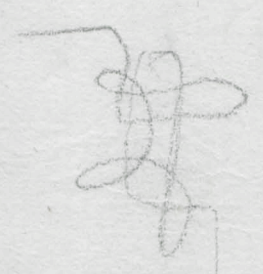
Ave Virgo Virginum laus et lux justorum
 Ad te clamat jugiter turba populorum
 Nos a malis eripe quos in via morum
 Detorquere satagit tractus vitiorum

Ave torrens gratiae latex fontis vivi
 Torrens de quo profluunt ubertatis rivi
 Fac ut Deum sitiam magis quam siti
 Qui per mundi scelera currens circui.

Ave nostrum gaudium nostra spes et vita
 Per quam sunt remedia agris impertita
 Generalem generis sortem non oblita
 Ad aeternae pabulum vitae nos invita

Ave fons clementiae veniaque vena
 Per quam nobis redditur vitae cantilena
 A peccato libera nos et eius pena
 Ad aeternae Patriae perduc nos amena

Ave nostri generis Parens et Patrona
 Supra cunctos possidens gratiarum bona

8
HIC EST IOANĒS CASIMIRVS

De gratia Dei iubens Pacem.

QVI

Clauo Reipublicæ decumanis iactatæ fluctibus admotus est.

Vt iuberet Pacem.

Quamcum toties iussisset,
Et hydra Tartaro Cosacica fureret,
Tandem eum Herculem experta.
Ne verò igne illius vreretur peritura,
Capitum suorum aliud in fugam
compulit,
Aliud Berestecianis demersit aquis.

Egregio Rebellibus documēto
Non posse eos diu loco stare.
Et velimbelles de iis aquas
vltionem sumere.

Catērum, cō gloriosior hic noster Hercules,
Quod hanc de Lerna rebelli

VICTORIAM,

A Diua Virgine vt Astrorum, sic Castrorum suorum Præside
magis expetierit, quam ab Armis sperarit.

Bene gnarus, Triumphos è cælis oriundos,
Non nisi ab hâc manu, de cælo in Terras desluere.

NEC VERÒ BELLO MAGIS ILLE, QUAM PACE,
HVIVS VIRGINIS NVMEN ET NOMEN ADORAVIT.

Cui cor quondam aureum, Loreti, præciosis accendit ignibus,
Vt monstraret suam cor, nisi illam, ardere nihil.

Et, cum eand' lucis æternæ Matrem.

Cæstochouia, Zironiciis, Czeruinscū,
votis illustraret suis,

Sacrario quoque nostro diem induxit lætissimum.

Quod multorum millium sociale auro, cum coniuge Serenissima,
In hanc splendidam quam intuemur reduxit formam,

Quibus, o Diuina Dei æternæ aurora, facito,

Fluant non interpellati nube, vitæ dies;

Vti suæ Munificentia lucem pro æterna luce

AMPLIFICATVRI S.

Ante inchoationem cuiusvis Capituli dicendum est clara voce a Rundo Dño Seniore cum ciliis Ründis DD. Confratribus Mansionariis

Veni Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, et tui amoris in eis ignem accende.

V. Emitte Spiritum tuum et creabuntur: R. Et renovabis faciem terre.

Oremus.

Actiones nostras, quæsumus Dñe, cupido præveni, et adiuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio, et operatio à te semper incipiat et per te cepta finiatur: Per Dñum &c.

Circa vero finem cuiuslibet dicatur similiter.

V. De profundis clamavi ad te Dñe, Dñe exaudi vocem meam.
R. Fiant aures tue intendentes in vocem deprecationis meæ.

V. Si iniquitates observaveris Dñe, Dñe quis sustinebit.

R. Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam sustinui te Domine.

V. Sustinuit anima mea in verbo Eius, speravit anima mea in Dño.

R. A custodia matutina usq; ad noctem speret Israël in Domino.

V. Quia apud Dñum misericordia, et copiosa apud eum redemptio.

R. Et ipse redimet Israël ex omnibus iniquitatibus Eius.

V. Requiem æternam dona eis Dñe. R. Et lux perpetua luceat eis.

V. A porta inferi. R. Erue Dñe animas eorum.

V. Requiescant in pace R. Amen.

V. Dñe exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

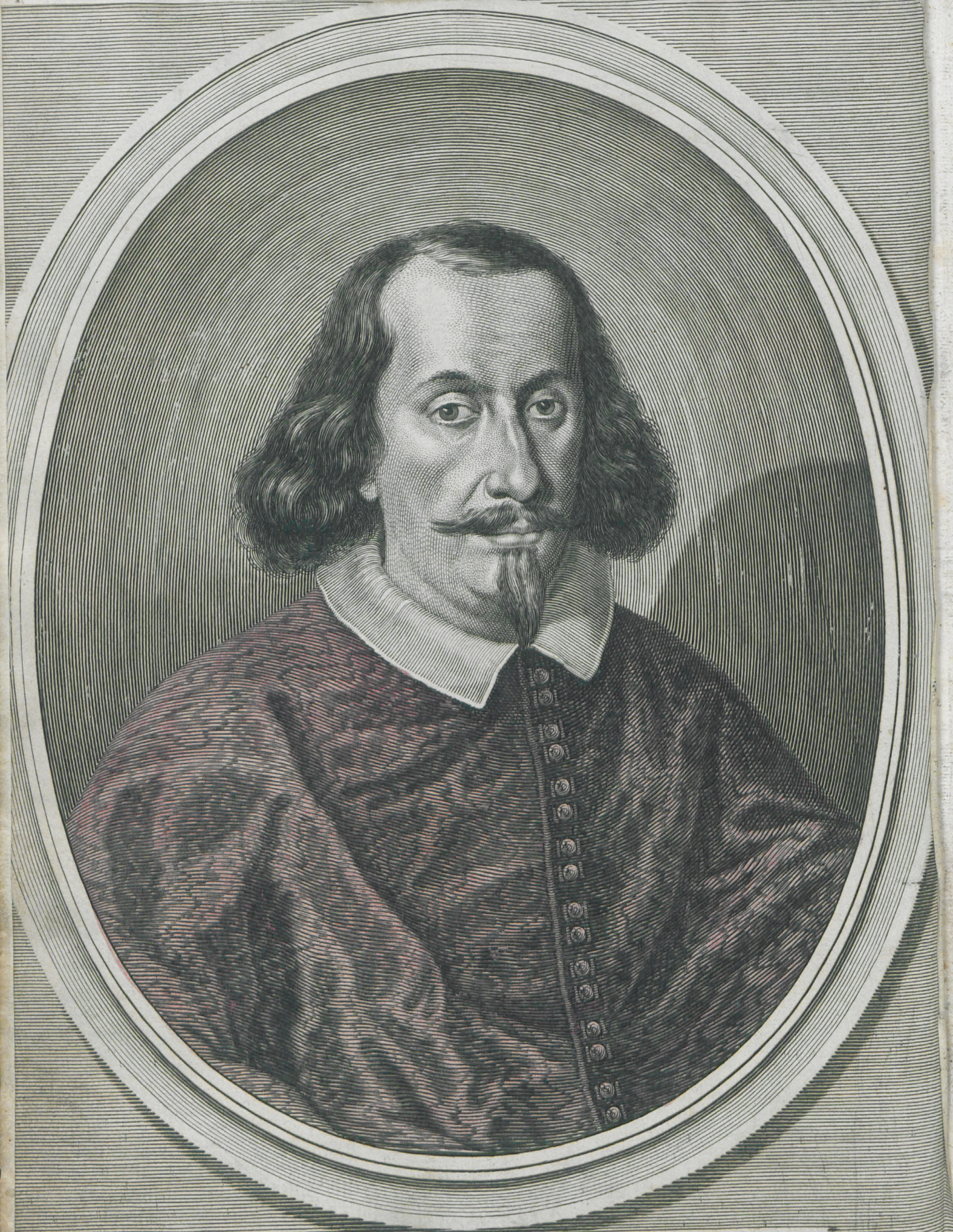
Deus venia largitor et humane salutis amator quæsumus clementiam tuam, ut nostre Congregationis Fratres, propinques et benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt beatæ Mariæ semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis

tuis ad perpetua beatitudinis consortium pervenire con-
cedat. Per Christum &c. V. Requiem eternam donec
eis Dne. R. Et lux perpetua luceat eis. V. Requiescant
in pace. R. Amen.

Subsignatus Mustremi Admodum Reveren-
dum Dominum Doctorem Michowski Capitulum
Metropolitani Varsaviensis Secretarium
tempus consuetae probationis unicus Mauris,
pro obtinenda Institutione Maurionaria
tam penes prelibatam Ecclesiam Metropolita-
nam Varsaviensem actu per se esse Presenti-
bus attestor Varsaviae die 22 Martii 1822

Forme Juramenti a Novis Maurionariis

Ego N. juro Deo Uni Trino in Personis super
hoc Sacrum Evangelium quod sum Collegii Mau-
rionariorum Ecclesiae Archicathedralis S. Joann-
is Baptistae tacebo et defendam, Statuta et
Constitutiones ejusdem Collegii ab Illustri-
ssimi Legi Ordinarii et Reverendissimi Decani et
Vices gerentibus approbatas et approbandas, nec non
consuetudines laudabiliter observabo. Secreta Colle-
gii et Capituli Maurionarii nulli extraneo re-
velabo. Debitam R. D. Confratribus observantiam
generice et specificie impendam. Si me Deus ad-
juvet et omnes Sancti

SERENISSIMUS ET REUERENDISSIMUS
PRINCEPS AC DOMINUS DN. CAROLUS
FERDINANDUS DEI GRATIA POLONIAE &
SUECIAE PRINCEPS EPISCOPUS PLO.,
CENSIS ET URATISLAVIENSIS. ETC. ETC.

Plurimi quidem Capella huius extiterunt Benefactores, et suam in cultu B. V. Mariae promovendo abunde probaverunt liberalitatem, quorum nomina vix haberi possunt, (in libro vitæ alias aureo notata stylo) horum, quos recentior memoria retinet, licet non eo, ut decet, ordine inserenda duxi.

Pro conficienda Lampade argentea, quæ excedit Valorem Octingentorum florenorum, ad instantiam Famati Dni Georgii Symonovici Capella Sac. Reg. Mris Musici obtulerunt inferius descripsi

Illmus et Amus Dnus D. Joannes de Lije Lijiski Archiepiscopus Gnesnens' sr, existens adhuc Referendarius Regni obtulit Florenos Quadringentos.

Idem testamentaliter legavit Florenos Sexcentos in censum quatuordecim perajiciend' et pro oleo convertend', ut coram Imagine B. V. Virginis, ignis ardeat incessabiliter: Cui summa addidit mensuratus Dnus Georgius Symonovici Florenos Ducentos, qui ad presens procurat oleum et curam habet qd' dicitur lampadis ex censu inde provenienti.

Peritlo ^{olim} et Mgrus Dnus Jacobus ^{Fredm} Referendarius Regni dedit Flor. Centum.

Peritlo et Mgrus olim Dnus Stanislaus Zadorski Pincema Regni Flor. Centum.

Grus et Mgrus Dnus Petrus Malachonsky Gubernator Stanislawi H. Centum.

Reliquam Curam et industriam qd' dicti Dni Symonovici ad perficiendam Lampadem accessit.

Grus et Mgrus Dnus, D. Samuel Lijiski Rauen. Stanislawi Tyræores & Capitaneus, Serenissimi Principis Poloniæ et Suet. et Rxi Dni Dni Caroli Ferdinandi Ptoceæ et Vratislaviæ Episcopi r' n' Succameranus Candelabra argentea Valoris quatuor manarum argenti ad Altare B. V. obtulit; Idem Candelas cereas, quæ per missam votivam cantatam quotidie ardere solent, impensis suis procurat.

Starodawnych tu Cudow, Vota, y Dobrodziestw Boskich, ktorych ludwie Con-
ditij, y stanu, tak wysokiego, iako naszego, za przyczyną X. Panny przy
tym Obrazie doznawali, albo nie, albo ledwie co polozy sie: poniewaz co-
kolwiek onych bylo, czescia przez odmiane Procuratorow tey kaplice z Xie-
gami, czesia przez ztlupienie y kradziez, tablicy zinnemi zaginety
klejnotami y ozdobami.

Wielmożny niegdy J. M. Pan Mikolaj z Ciechanowa Kierka Podskarbi
W. X. L. za doznane dobrodziestwo przy Obrazie tym X. P. Tablice wielka
srebrna zlotista ofiarowal Roku Pan: 1633.

Przewielebny niegdy J. M. X Jan Lipski Referendarz Kowny Ta-
blice wielka srebna oddal stym napisem: Ob vitam per Virginem
datam ex voto posuit. A. 1633.

Wielmożny J. M. Pan Jan Mikolaj Danilowicz Podskarbi Wiel: Kowny
Tablice wielka srebna oddal, stym napisem: Deipare Matri Virgini, ob
sedatis graues pedum dolores ex voto obtulit. A. 1640 die 13 Sept.

Wiel: J. M. Pan Jakub Maximilian z Plesona Fredro Lowczy Przemyski
J. M. Sekretarz odniosszy powieche od obrazu X. Panny Tablice srebna
na pamiatke zostawil A. 1635.

Przewiel: J. M. X Philip Lipski Opat Wochacki, doznawszy laski przed
obrazem X. Panny Tablice srebna miejscami zlotista ofiarowal. Ro-
ku Pansto. 1633.

J. M. Pan Mikolaj Kierka wizey pomieniony, za otrzymane laski w
obrazu X. P. dwie tablice srebne z Herbami sweni, iedne zlotista
w Roku 1640. druga mnieysza w Roku 1643 zamiesz kazal.

Wiel: J. M. X. Michal Kranich Kanonik Patowski J. M. Sekretarz, Dwie
srebne tablice iedne w Roku 1641 stakim napisem: In Te speravi et
non sum confusus; druga mnieysza w Roku 1643 z napisem: Spero
non confundar: na obraz X. P. oddal.

ILLUSTRISSIMVS ET RENDMVS DOMINVS
 DVNGESLAVS A IESZNO LESZYNSKI.
 DES DS. Seclis Apta gratia
 EPISCOPVS VARMIENSIS

ILLVSTRISSIMVS ET EXCĒLMS PRINCEPS AC DOMINVS
 D. STANISLAVS ALBERTVS RADZIWIŁ
 S. R. I. PRINCEPS
 DVÆ IN OŁYKA ET NIESWIEŻ M. D. L. CANCELLARIVS
 PINSCEŃ, NEUEŃ, TUCHOLIENSIS, &.
 CAPITANEVS
 GERANONEN, LIPNICEN, WIELUNEN, BOISAGOLIEN DAUGELĖN &.
 TENVTARIVS.

*Tantum RADVILIANA AQVILA
 POLONAE annexa est,
 Vt vnam naturam in illis agnoscamus.
 Nigra color vestra Aquila
 Candidus Polona, tantum vestras secerit Aquilas.*

Sed vestra diligentia non permittit Albam Polonam denigrari Aquilam,
Potius ipso assiduo bellico puluere denigrata,
nigram induere voluit colorem,
Satis sibi rata fuisse deonis,

Si, vel nigra ipsa, modo POLONAM ALBAM, spectet
AQUILAM.

In vestra Aquila etiam ipsa grata nigredo,
Scilicet, ut auram admixtione nigredinis, spectabilius
vendit suum splendorem;

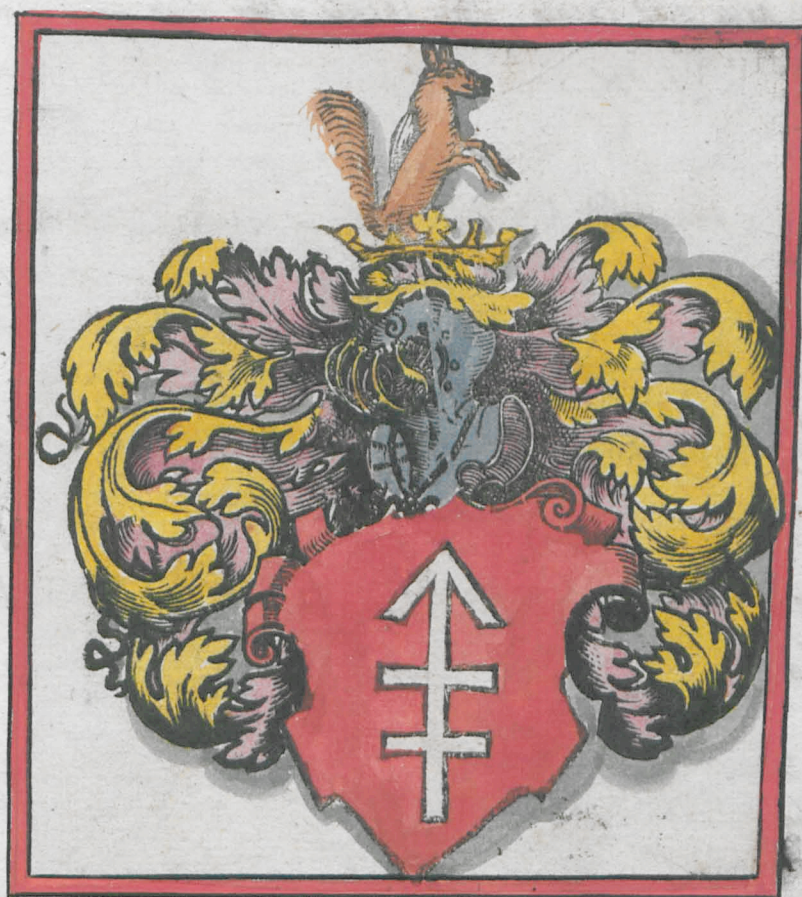
Sic Clarissima vestra RADIVILIANA DOMUS
ut Virtutum Fulgorem, oculis totius Orbis, commodius exponeret,
In Aquila Umbra admisit.

Est nigredini sua virtus, qua congregat visum,
Nonne necesse fuit, ut omnium;

Nigredine vestra Aquila, congregati visus,
Clarissima RADIVILIANAE Domus
Diversos liberalitatis, et Pietatis in Deum colores
intueantur:

Et praecipue Tuos, PRINCEPS ILLUSTRISSIME,
Quos, Tua Liberalitas in Ornamentum DEI PAEAE, ICONIS KIA
porrexit.

Fortunatam RADIVILIANAM AQUILAM
POLONAE AQUILAE Gratissimam,
Quae in unam cum Polona migravit Aquilam,
Cum, ad effusam, in Ornamentum Cappellae huius, Serenae REGINAE munificentiam,
suam liberalitatem et beneficentiam adiungat.

ILLVSTRISSIMVS ET MAGNIFICVS DOMINVS
 D. CASIMIRVS LEO SAPIEHA
 M. D. L. PROCANCELLARIVS.
 Orlensis Tolpen^{uu} Lubosane^{uu} & & Capitaneus.

Modus Armaturæ non dispar illi, qui DEVM, et qui LEONEM delectat SAPIEHAM.

Ille

*Arcum sine iaculo, hic iaculum sine arca, vterque magnum scopum
 Nostro tamen dissimilem habet.*

*Eiaculatoris nostris sæpe deuiant,
 Eò quod scopos sibi exiles præfigant,
 Eò quod parua petant.*

*DEVS quia Pater,
 Quæ sola Cordium implet vastitatem,
 LEO, quia Signum Magnum ad ARAM Nostram in scopum posuit.*

Alter cum arcu sine iaculo, cum iaculo alter sine arcu
A scopo non aberravit.

Nimirum

Arcus licet sine nervo et iaculo, licet sine arcu et nervo iaculum sit

Si aurea sunt, non tangere non possunt.

Sed hoc verum ut sit, illud adde:

Si non aurea modo sagitta, aut Arcus, sed et aureus iaculator animus sit,
Et talis

Qualem in auro DIVAE VIRGINI MATRI à LEONE SAPIENSA
oblato, dum legimus, studiosissime Veneramus.

Obrulit hic Illm^{us} Dnus, Dnus
Casimirus Leo Sapientia M.D.L. Pro:
cancellarius et sic pro ornamento
Capella huius Centum Aureos in:
gavicales R. Dni. 1645.

Jeżeli na ozdobe miejsc swietych, dostatkow swoich wdzielai, iest rzecz pobo-
zna y zbawienna, nie musci zacniejsza y chwalebniejsza iest, bydzi przykladem y
pobudką drugim do siodroblkowych wrynkow y promowowania Chwały Bozey.
Takim byl zarllywym, sławney pamieci, I. P. Pan Piotr Malachowski Stansta Jani:
stawonsky, tey nazwy kaplice Promotorem, ktory na icy ozdobe, te summe od
tych Iekow zebrał. Roku Sankto. 1645.

Najasniejszy y nierwyaczoney Swiety Pamieci Wladislaw Krol Polski
ofiarował Tysiac złotych.

Jasnie Wielmożny I. P. Pan Karmin Leo Sapieha Podkanclersy W. X. Lit:
nshiego Złotych Tysiac set.

Jasnie Przemel. I. P. W. X. Wactaw na Lesnie Leszynski Biskup War-
minski, na on czas bendac Referendarzem Złotych Trzy sta dat.

Wielmożny I. P. Pan Wincenty Gasienksy Stolnik W. X. Lit. Złotych Trzy sta.

Wielmożny I. P. Pan Wesel Stansta Rozanski Złotych sto.

Wielm. I. P. Pan Stansta Wyslicki Złotych Siedm dzeсят.

Przew. I. P. X. Stephan Wyzga Opat Sieiechonsky ie Złotych Siedm dzeсят.

Gnō Dnus Nicolaus Trambski Judex Zakrocimē in memo-
riam Fris sui A. R. D. Pauli Archidiaconi Warsawied ex sanitatis
ope B. Virginis in loco hoc recuperata Paupicabe argenteum cum
SS. Reliquiis donavit Capelle hie Av. 1539.

Wielm. I. P. Pan Albrycht Gizicky stolnik wielunski I. K. M. Sebe-
ofiarował do oltara Kas. Panny Antependium biate Strogłonowe
Roku Sankto. 1640.

Tense dawał do tego oltara Antependium Zielone psweptowsyie
y Ornat 3 kula y manipularzem takoyse materij.

No. 1630.

Dñs olim Gregorius Miroslansky mansionarius Capelle huius, testamenta-
liter legavit mille Florens Polonicas Collegio Marsie in censum quottannis
percipiend, ratione cuius, Missa Requiem, in Septimana secul pro anima
ipsius absoluitur.

Famaty olim Joannes Lachowicz Similem sum man
mille florenum fundavit, pro cuius anima Missa requiem semel in Septi-
mana per mansionarius Capelle p̄tre absoluitur.

No. 1640.

Genus olim Petrus Dembski Gladifer Cramer Iudex officii Marshal-
chalis Regni, mansionarius Capelle huius specialem fecit Fundationem,
vnde Duo milia Floren: Polonicas, in censum quottannis percipiend, legavit,
rñe cuius in suffragium anima ipsius, Missa Una quolibet septimana, au-
diendis et orantibus sex pauperibus, per mansionarius absoluitur, et
Anniversaria cantata cum officio defunctorum bis in Anno sub tempus cuius-
libet Gñs Capituli peragunt.

Generosus Dñs Nicolaus Trambski Iudex Rakowicensis
Calicem argenteum deauratum cum patena obtulit idq; in me-
moriam Penlls. et ARD. Pauli Fratris sui Antidiaconi Varsovi. An-
no Dñi. 1540.

Vin Wollfols, Hiel und Bugentlicke Frau, Anna Catharina
Blumbhoffin, geborn Driffin: Luyland Hro Mayllz. Anna
Constantia Soestdiligster gaderstuep Kammer Jungf:
Frau, hat Zud diesem altare der Mutter Gottes, in der
Königliche Capellen, offerirt und geseuclet, ein dreyßig
und goblümtes antepardiū Von atflap. A. 1650.

Item ein altartuch mit Driffen.

NB. Diese Wollfz Frau, ist Gottseliglichs gestorben, A. 1650.
Das 18. Decembri.

17
J. Mśc. Pan Jan Zapiniski Podkomorzy Najświeższej Królowej Szwedzkiej
koronę srebrną złotą ofiarował na Obraz Pienas: Panny.

Wiel: J. Mśc. Pan Jan Alphon Lacki Podkomorzy Wileński Starosta Du:
nemurski manelle czerwone oddał na Obraz Pien: Panny.

Jey M. Pani Jagierska Goleonowska dala Tablice srebrna.

Staroetna Pani Anna Gnatonka Meisotka warszawska wstąpiła z
promieniami złotym imię MARIA na obraz ofiarowała Roku. 1643.

Zacnie Staroetna Pani Barbara Delpayna Meisotka warszawska
sprawiła Ciarny Ornat Adamaszkony do tej kaplice, ze w frytkin.

Taj mszał czerwono oprawy, złoty sprawila Roku Pan: 1645.

Taj Antependium skorzone złote do Ołtarza ofiarowała.

Kaostatek w miejsce czesztemi Jalmuszami, a osobnie świecami
na karcie świec Pienas: Panny opatrnie.

Jey Mśc. Panna Barbara Gizarta terarnieysza kuchmistrzyni
Koronna, klejnocik złoty, nakształt Panna, białe smelcowany
na obraz Nas: Pannie ofiarowała.

Zacnie Staroetna Jey Mśc. Pani Anna Katharyna Spisla, niegdy Pokio:
wa Najświeższej królowej Polskiej Constancii, na tenoras pozostala Star:
Jmci Pana Henryka Blunaff, wdowa, do terarnieyszego nowego Ołtarza
na kaplice Kasinet: Panny Antependium Atlaszowe psze z knia:
tami dawała. Roku Pan: 1650.

Taj dala na tence Ołtarz, Obus z koronkami, y kilka małych
reecznicow.

Staroetny Pan Marcin Duchna Mieszczanin warszawsky Na Obraz
Nas: Pannie Lancuch srebrny złoty wogniu 180 ofiarował. Rok. 1639.

Jey M^{ie} Panna Jadwiga Budzyska, teraz Staro M^{ie} G. Gottofreda
Zeyringa Mi^{ie}szanina y Kupca Warszaw^{ie}. Matronka na obraz Nass:
Panny Lancuszek zloty Pancerzony ofiarowala Roku 1645.

Jey M^{ie} Pani Katharyna Pernusowna M^{ie} Pana Philipa Hutyna
Sekretana K^{ie}m. y Pisarza Dekretowego Raye Krakowskiego Mat-
ronka na obraz Nass: Panny Perly znaczne ze zlotym krysztalem
oddala. Roku 1647. Potym piercionek zloty ze trzema Diamen-
tami.

Jey M^{ie} Pani Regina Bethonska Ornat Atlasowy zielono
wzrobysty do kaplice naszey ofiarowala. Roku 1651

Jey M^{ie} Pani Regina Remborska Vela dwoie na kielich
jedno biale s kornikami srebrnymi, drugie bronzne do tey
kaplice oddala.

Wielmoz: Jey M^{ie} Pani Katharyna Szuminska Staroscina Keszewska
Tabliczke srebrna ex voto na obraz oddala.

Zacnie staroza niedy Pani Barbara Delpayna Mi^{ie}szanka Warszaw:
przyniosszy do skutku wolę y intenyę wrodzonego niedy M^{ie} Pana
Mikolaj Budzynskiego Pisarza Skarbowego Siostrzenca swego, gdy
na kaplice nasze (gdzie cialo jego odposyła) Dna Tytacia zlotych Polskich
aby z Czynu albo dyderkaffu roznego darcie M^{ie}se S. w kazdy Tydzien od-
prawiano za dusze pomienionego S. Mikolaj, legonala y zapisala:
Sama predko potym, poboznie lat 67. zycac. S. Sakramentami opa-
trzona we czwartek przed poludniem dnia 21. M^{ie} Pana Bogu
Ducha oddala: ktorey cialo w poniedzialek po kmetnicy Niedzieli
wiest dnia 25 tego miesiaca przyzwinię w Kosiele S. Jana Farnym
w grobie gdzie Kieborzyk S. Matronk iey pochonany, pogrebione jest. Ro-
ku 1652.

NOBILES ET SPECTABILES DOMINI
D. STANISLAVS S. R. M. STABVLI PROVISOR ET SCRIVS,
CONSVL. ET D. ALBERTVS IV. D. SCABINVS VARSAV.^{ns}
BARICZKOWIE.

*In Orbiculari Panis HOSTIA,
Gens BARICCIANA multis donis ad eadem hanc
Muneratur DEVM.*

*Bene gnara, in hac HOSTIA
Celi contineri Ostia:*

*Et vel hoc ipso per ista intrari,
cum illa honoratur.*

*Ceterum ad eandem Aedem, amico huius Panis Ligno,
In quod olim missus est,
alium ministrat Panem,
quo eius alatur Honor.*

Jerem: 11. p. 19.

Nimirum

Vitam Pane suo dat illa, Panis Viuifici Ligno:

*Vt Lignum vitale ipsi, Pane Viuifico,
præstet Vitam.*

Joan: 6.

Nec mirum eiusmodi interea fieri reciprocationem.
Gentilicis BARSCIANAE Domus CRVCIBVS,
Huius Ligni Vita id facit affinitas.

Sed

Et MATRI Vita, hęc DOMVS, præter alia,
Vivum toties holocaustum, vel potius,
ipsam adfert vitam.

Joan: 10. 11

Vt et ipsa vitam habeat, et abundantius habeat.

Et Crediderim

Eam et habere, et habituram,

Cum vita, nisi à Vita non possit
deriuari.

Nobilis et Igobilis Dnus Stanislaus Banyorka S. R. Mis Scrius Consul Varsoviæ.
dedit in Censum Florentis Trecentis Mannys Capelle huius, virtuti cuius
census annuatim proueniens, missa semel in Anno per quemlibet Man-
tionatione absoluit. Mortuus est Anno Dni. 1651. Die 12 Nouembrii,
hora noctis vndeima. sepultus Varsoviæ in Insigni Collegiata S. Joannis
Bapt. die 20 eiusdem, in proprio D.D. Banyorkæ monumento.

Cuius anima placeat Dño in Regione Viuorum.

Nobilis et Spectabilis Dnus Stanislaus Banyorka S. R. Mis stabuli Provi-
sor et Secretarius Consul Varsoviæ. Cassulam albam sericeam cum toto
Capella B. Vizz: donauit A. Dni. 1650.

Perillus et Admus Dns Methodius de Tertio Terlecky Episcopus
 Ritus Graeci Chelmen: et Betren' cum S. Romana Ecclia Unitus; reli-
 ens a Sac: Apostolorum Liminibus, in memoriam accepta gratia
 Laminam argenteam Bssm Virgini obtulit Anno 1643.

Obiit Chelma Anno 1649. die 7. Iuny. Sepultus in Cathedrali
 Ecclia Casimiro Anno 1650. Die 1. Marty.

Anno 1702. die 27. 7bris Magnificus Dominus Mahowiec-
 ki Pocillator Trembovliensis obtulit laminam argenteam imagi-
 ni B. M. Virg signatam, Valoris femiduum Imperialium paulo
 amplius.

Die Hoch: und Wohlgeborns Fräyln: Fräyln Francisca
Johanna Catharina; Boborns Erbsaffin, von Houp: Ihre
Mäyly. Cecilia Renata Hochfürstlich godesfürst Kam-
merfräyln. Set auf inbrünstiger Liebe und besunder andacht
Zu der Mutter Gottes, Zu diesem altar der allerdinlichst
Jungfraw Maria, in der Königlichst Capellen offzeit und ge-
schoncket, ein gulden kleinot, Darin der Name JESVS. A. 1639.

Oben diese Hoch und Wohlgeborns Fräyln, Set vor Herr ab-
reys in dz Dentschland nach Wien, Zu diesem altar der Mutter
Gottes, geschoncket ein Key günnst und gelübtes antependiu.

Jey Mox Panna Johanna Franciszka Grafona von Hays przy Dro-
rze S. Pamieci Cecylii Renaty Krotowy Polskiej bendyca, na obrac ka:
Panny oddata kleinot zloty na ktorym jest Imie Jesus Diamen-
towe. Roku 1639.

Taz odiezdajac stad do wie dnia Antependium zielono
wzorzyste do oltarsa na kaplicy naszey sprawita. Roku 1651.

Jey Mox Panna ^{Anna} Dorothea Gryborska Podkomarzanka Ceska Po-
koiona Krotowy Jhu wianek ze slotego drutu na obrac K. Pannie
ofiarowala.

Jey Mox Panna Maryanna Kryska Kasstellanka Raciokta Po-
koiona Krotowy Jhu: Tabliczke siera zloty, na obrac oddata.

Starwetna Pani Regina Mrozona Mieszka Warszawska
Manelle zlotiego rygu w sloto opranne na obrac K. Pannie ofiarowala.

Starwetna Pani Jadwiga Fabricusowa Bibliopotinica y Mieszka
Warszawska Kielich srebrny z towary z patyną do kaplice oddata.

Jey Mox Panna Anna Gizianka Bela dvoie na kielich, jedne wismirne
Tabliczke, drugie biale iedrabne do kaplice Mox Panny oddata.

Illis et Adm Ratus Dns Michael Ludouicus de Tylice Kranich,
Prothrus Apleus, Cancus Pultouien Præptus Ostrouien S.R.M. Senus
votum Virgini Matri, vult Calicem argenteum deauratum cum pa-
tena, obtulit Anno Dni. 1649.

Vnlis olim Dns Joannes Gizicius Eccl. Coltræ s. Joan. Bapt. Vars.
Pænitentiaris ac Capellæ Ducalis Manrius, præter alia pia legata
et singulares Fundationes, quas, tam ad Eccliam Partem in Gisyce ubi
Fonte Baptis. ablutus est, quam ad Altare Ssmæ Trinitatis sub Costa
gigantea in dta Ecclia Varsau. sitæ, fecit, Kostre Capellæ Instru-
mentum alias Porityns testamentaliter reliquit et donauit. Mortuus
Anno 1648. mens. Octob. Die 8. quiescit in sepulchro dta Capellæ.

Illustris et Adm Ratus Dns Joannes Vladislaus Borucky Prothrus
Apleus Præptus Crobed protunc Consistorij Varsauien Surrogatus
Iudex existens, pro necessitatibus Capellæ iudicialiter applicauit
Marcas viginti, quæ realr ei in effectu receptæ. sunt. An. Dni 1650.

PERILLVSTRIS & ADM^o RNDVS DOMINVS.
 D. LVDOVICVS FANTONIVS.
 PROTNS APLCVS, CUSTOS VARS, CAN^o VARM^o, PPTVS
 STEZIC^o S R M^o SECRETARIVS.

*Palma FANTONII è palmâ nemo eripiet Palmam,
 quam fortiter liberalibus dactylis tenet.*

*DEI PARAE Digitis, è Palma FANTONII leguntur dactyli, et quod
 mireris à Palma non diuiduntur; nec vngquam magis palmares
 sunt, nec vngquam magis Palma adheresunt; quam cum
 à Palma pro honore DEI Parentis
 auelluntur.*

*Palma FANTONII, vt video, germana est palma Damaseni;
 Palma scauola germana est; Ita pulcherima fuit combusta;*

Illa amputata et sine usu dactylonum pulcherrima:

*Tua FANTONI Palma sine dactylis, quos liberaliter ad ARAM
MARIAM saepe amputas, pulcherrima est.*

*Illorum alter sine palma magis palmaris evasit; sine manu plus gloria tulit;
Alteri non abscissa sed amputata est, ut feliciter cresceret, Palma.*

*Tua Palma nullo magis modo uberoses feret Palmas,
maiora dabit incrementa,
quam hoc,
quo, à Te solet amputari.*

*Jo. X. Ludwik Fantoni Custos Warszawski Kanonik Warmiński w S.
ofiarował na Kaplicę Nas. Panny Smat Atlasory biały wtemiatach
Roku 1648.*

*Tense Smat Atlasory zielony pszy, Albe robkora piękna darował
Roku 1649.*

*PERILLASTRIS DE ADAM. RUDIS DOMINVS
DIDONICIS FANTONIS
PROTAS A PLONIS, OSTOS VARS, CANI TARMIS. PPTA
SECRETARIIS*

ILLVSTRISSIMVS ET MAGNIFICVS DOMINVS
DNICOLAVS IOANNES DANILOWICZ
 SVPR^a REGNI POL^a THESAVRARIVS.
 Præmis^a Sambor^a Drohobicen^a Ratinen^a Capitaneus.

*Inconstantia speculum, LVXA,
 Vel in solo DANILOWICIS Insigni
 Constantiam induit insignem.
 Cum enim plenis liberalitatis suæ radiis
 Plurimis Diuorum constanter fulsisset in Aris,
 Sub pedes Virginis velut Arx Cali
 Tota, et plena sese suffudit.
 Pro qua illuminanda,
 Non in illustri modo sua Vita Plenilunio,*

*Joan: Apoc: 12. et Luna
 sub pedibus eius.*

Plenos et milenos quaquaversum effundebat auri radios;

Verum etiam, ante mactam eius Eclipsim

In hanc nostram, aliquot millium effudit Lumen,

quam cernis A R A M.

Ut etiam dum extrinqueretur, vixit ac vix finem faciens, fulgeret

Lumine Quiterno.

In ultimo calorum excidio futura immunis,

Quia sub pedibus M A R I A E collocata.

Ne tu lior posthume, manes et Umbra DANKOVICII insectare,

Vestigalem eius, in calitum Reginam, Pietatem

imitare potius, et disce:

ILLUSTRISSIMO ET MAGNIFICENTISSIMO DOMINO
NICOLAE JOHANNES DANIELOVICZ
CIVIS REGNI POLONIAE RAGNIAE
PRAEPOSITUS PROPHETARUM RAGNIAE

ILLVSTRISSIMVS ET MAGNIFICVS DOMINVS
 D. MICHAEL GEDEON TRIZNA
 SVPREMVS M. D. L. THESAVRARIVS.
 BRZESK^{en} SURAZEN^{en} & CAPITANEVS
 GRODEN^{en} MOMILON^{en} ACCONO^{en} PSECTO^{en}.

*Apis vera quia Dei sine coniuge mater,
 In Liliis TRIZNAE Thesaurarii, melle liberalitatis ac argentea
 Nutrita cera, ipsa iisdem quibus nutrita est, iam constat.*

*Tota mellea, tota in vota TRIZNAE cerea facta est,
 Tota remunerandi studio flagrat.*

Flagrat?

*Fortunatum omnibus numeris virum,
 Clarissimum illud nomen inter homines geret,
 Cui illustrando cor ipsius MARIAE accendit in Cereum.*

Sed o Virgo

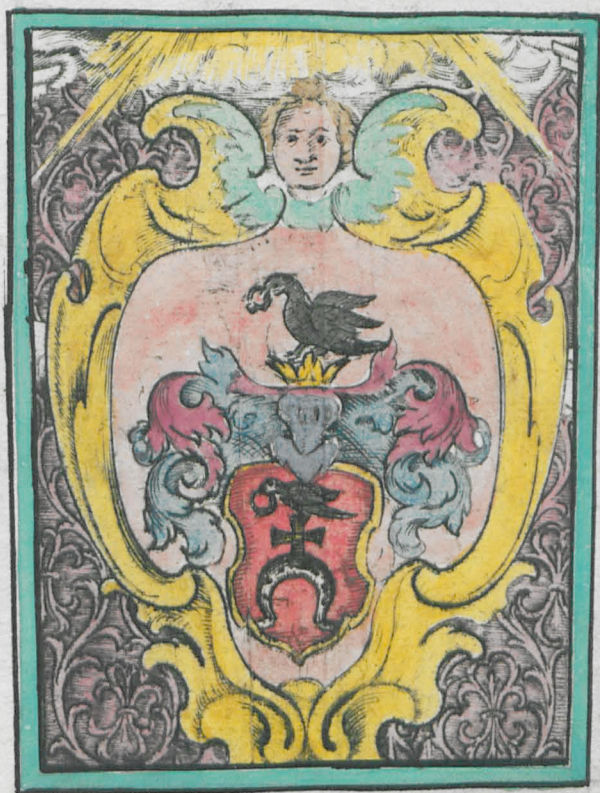
*Fortunatiorem liberalem virum fac, obtestamur:
 Cerea ut es, non modo TRIZNAE nomen in corde tuo exara,
 Sed Filium super Cereum cor tuum ut signaculum pone:*

Et Digitus Dei, viso sigillo facile subserbet
TRIZNARVM Acute mand Prosperitati.

Prædictus Illustis Dnus pro
conficiendo Vels Colonis Vindis
ad tegendum Altare in Nra
Capella Glor: Trecentis obulit.
Ann Dn. 1651. Men: Febr:

(Faint, mirrored text, likely bleed-through from the reverse side of the page)

ILLUSTRISSIMO ET MAGNIFICENTISSIMO DOMINO
D. MICHAELI GEDDON TRIANA
S. P. R. M. S. M. D. L. THE SAVARARIS
BYGGELIUM SUITABO... CAPTANIS
GARDIA, VID. JON. ACOLO, YSRO

PERILLVSTIS ET MAGNIFICVS DOMINVS
 D. VINCENTIVS CORVINVS GASIEWSKI
 DAPIFER & GENERALIS ARTILERYAE M. D. LIT.^{AV}
 Vielsien.^{AV} Pune.^{AV} Markouien.^{AV} Capitaneus.
 Exercitus S. R. M. Legionis Praefectus.

Lubricat saepe alibi, saepe cadit etiam,

Apud CORVINVM GASIEWSKI tutissima est Crux Domini, Soleata.

Vnde et Coruus CORVINI, qui Figuram Crucis nec oleam porrigere voluit,

Ipsi Cruci Aurum exhibet.

Annulum Verborum vice ex ore promit,

Auream hanc dicturus sententiam:

SPONSVS SVM CRVCIS.

*Omnia quae Passionis Dominica tempore, habet etiam hoc decerno, Crux haec
 Monumenta,*

Hac Cruce Erecta

Corpora multa Templorum, quae senio vexante dormierunt,

Schismatiorum.

Surrexerunt: Terra Suecorum, Maschorumq; tremuit;

Sissa Ecclesiarum, vitis aperta vela, scissa sunt;

Omnes maleuoli penitentes pectora tulerunt;

Ipse CHRISTVS libentissime illi adhasit;

CHRISTI autem Suauissima MATER stat semper istam iuxta Crucem,

Non gladio tamen transfixa,

Sed Regina modo, in Vestitu deaurato, amicta varietatibus, quas

CORVINI GASIEWSKI auro liberaliter, pro Candelabris, sibi Numemto,

IN DECUS COMPARAVIT.

Obtulit quidam Pentis et

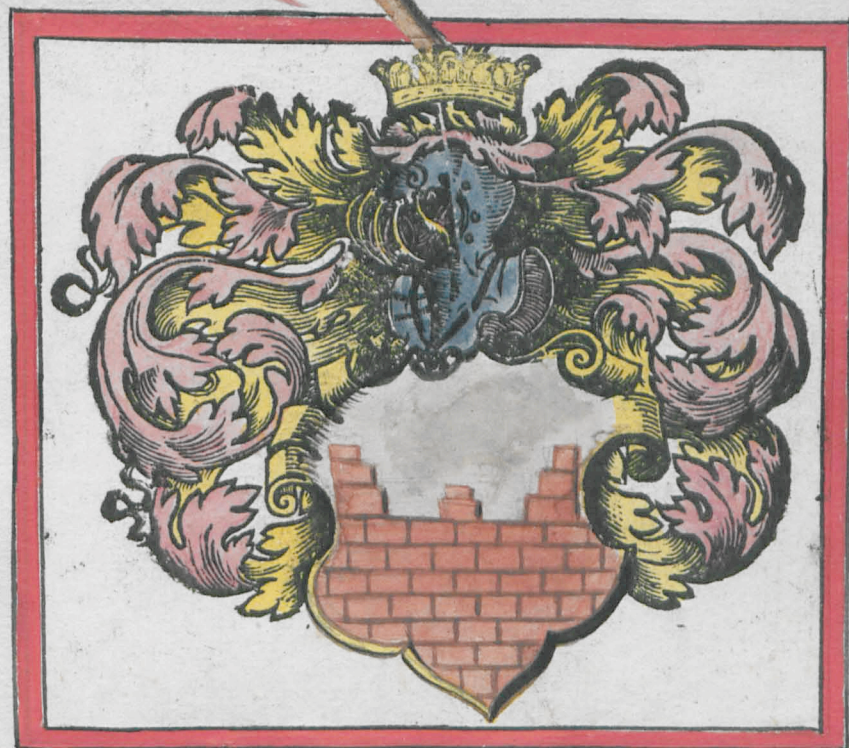
Magus Dns pro ornamento

Capel: huius antea florens

Trecentis: ad presens Can:

delabra argentea Valois

Flor: 430. comparavit. No. 1651.

Wielmożna Jey More Pani Magdalena z Konopat Gasienska
Stolnikona Wiel: Xies: Lites: Wieliska Dunsha Markowska
Stawsina Towalnie korstowanie sżyta na Oltarz Kas: Panny
ofiarowata Roku 1652. Dnia 7. Lutego.

Tasz Roku 1679 po smierci Pana JKMsi szantoryskiego
Porkomorsiego krakowskiego Matkonka swiego, na znak
wdziacznosci y pamiatki za pewne dobrodziejstwo od Pana Bozys
zaplylynos. Litem Panniy wzięte ofiarowata kolumna do Br
rara cionami na srebrnym dnie dziwne pieknie szantowana
na kaplicy JKMsi wkwieciele S. Jana.

PERILLVSTRIS ET ADM. RNDVS DOMINVS
DVENCESLAVS A SMOGORZOW WASSOWICZ.
 PROTNS APLCVS LV. D. ARCH. POSNAN. CANCVS VARSAV.
 OFFICIALIS PER DVCAT. MASOVLAE GNLIS.
S. R. M. SECRETARIVS.

Cygne
Agua, Aeris, Terraq; Candide inquiline,
QVI
In aqua Familie Cygnea simplici et recta,
Insoniti tua stola, insons et continuum reperisti
Lauacrum et speculum;
Ut maculas non admittas,
Ut candorem tuum serues.

QVI

In Vita tui Candoris distentus cultu,
Plusquam Pythagoricum tenes silentium:
At moribundus dulce fundis per aethera Melos.

An triumphas?

Quasi Candoris seruati tuleris Victoriam,
Quasi praecinas ventura post Fata gloria.

QVI

Cum plures tibi in terra matre fabricaueris Nidos,
Candoris tui Domos;

In WASSOVICIA GEXTE

Non nidum, sed ipsum Candorem nidificasti.
Hinc se Tuus Candor in Diuos pariter ac homines
Candide effundit;

Sed in Diuorum Principem Candorem Lucis aeternae
Et speculum sine Macula ad ARAM NOSTRAM, candidissime.

Illi candida sacrificia,

Illi lucidam vitam,

Illi sine macula donaria,

Ut per candida, Candorem,

Per lucida, Lucem.

Per speculum, specimen.

Dei Viuentis aeternum

videat.

27

Illustrissimus et Rm̄us Dñs D. Nicolaus Albertus ab Alexo
xovo Guenorsz Dei et S. Sed: Aptca gr̄a Episcopus Vladislauien:
et Pomerania, Tabellam argenteam insignem tribus catenulis
appensam, ad Aram nostram obtulit, cum tali inscriptione.

D. O. M. DEIPARAE VIRGINI PROTECTRICI
Post difficulter superatas Aula Varietates
Ex voto indignus peccator
D. D. D.

Nicol. Alber. Guenorsz ab Alexon
Epus Vladislau: et Pomerania

An: M. DC LII. Men: Mart:

Peritis et Adm Rndus Dñs, D. Nicolaus Oborsky Cantor
Posnan: Cancius Cracouien: Illmi et Rm̄i Dñi Dñi Casimiri Floriani
Ducis in Cleuan Czartowsky Dei et S. Sed: Aptca gr̄a Ep̄i Posnanes
Cancellarius S. R. M' Senus, De summa Hnd olim kate:
ssyna Ciu: Varso: de relictis et testamentarijs dispositioni sua com:
missa, pro Antependis, ad Aram in Capella Ducali sibi, confi:
ciendo, iudicialiter florenos Nonaginta applicauit, et rebus
consignare mandauit per recept. Die 8. Martij. A. 1652.

A. J. 652 A. J. 30 Marij Konstantin Dm̄s Dñs Brennuoste wolk Dñy nebne
Gerr Gottfried Scuring Bürger Wundt Medtman In Warschau
In die Königlich Polnisch zu Wrescher Lieben Preden vor den altar
Wuff die stoffen Eliche Ellen Nots Dñs J.

Stanetny Pan Gottfryd Zejring Mieserami y Kupiec Warszansky, do
kaplice przed Oltan Kar: Panny na graduse dawnał Czernonego
dobrego sukna Toki kilkanasie Roku 1652. Die 30 Martij.

Wielmożna Jey Most Pani Sophia Perowska Castellanka Podlaska
Referendarzowa Koronna na obraz ex voto oddata srebrna Tablica
ke Roku 1652 Dnia 17. Marca.

Jey M. Pan Chryzostoph Moczydłowski na obraz srebrna Tablice
ofiarował Roku tegoż.

Jey M. Panna Barbara Głaznecka, belum na kielich rozmaitem
wdrabiem wyszywane, Bursę y Palle tabies, rekami swemi robione
do kaplice ofiarowała.

Starożona Pani Anna Thomaszowa Bratełowa Mieska Warsz.
Tabliczke srebrna na obraz oddata Roku 1652. d. 30 April.

Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Octogesimo Octavo Die Vigesima Octava
Mensis Decembris Illustrissimus Et Reverendissimus Dominus à Nieszczelko Ma-
dalinski ob prasens in morbo auxilium Virginis Beatissimæ, votum obtulit Tabulam
argenteam ponderis librarum quinque in qua Imago Bsmæ erectæ puerum Jesum
gestans efformata altera sceptrum tenens manu, luna infra pedes Beatissimæ Virg.
Episcopus Cujavie.

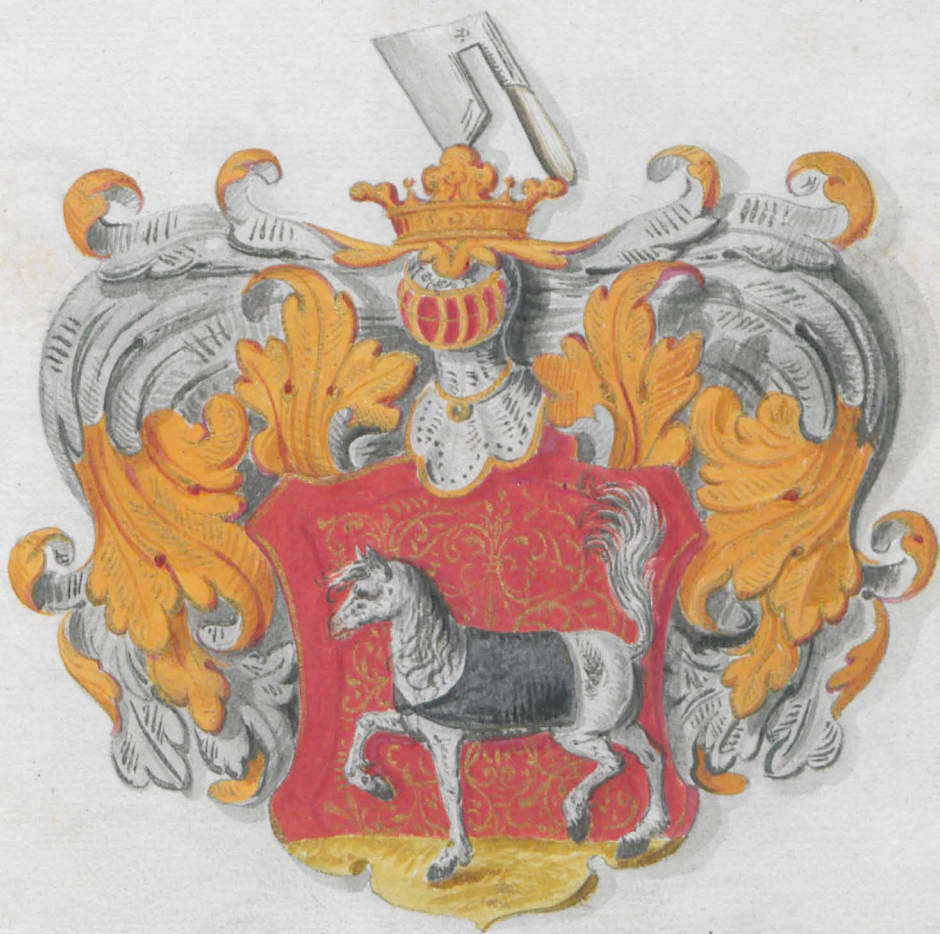
Anno eodem. P. Stanistawowa Branżowa Stoliczka z Brany Krakowskiej odda-
ła votum dwore Serca srebrne nierozdzielne

Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo Secundo Pan
dat Votum w serce urwbione niemięskie god ktorym
napis jest spodem jiy affectus.

Cuea Collegii na Oltarz y reparacyę, Kaplice ci Bene-
factores contulerunt Anno Dni 1646 12 Iulij

Krol Jem ^{Wladisl. IV} Kazimierz dat fl	—	—	—	—	1000
J W J M Pan Podkanclerzy w X.	—	—	—	—	600
J Stolnik w X. utth.	—	—	—	—	300
J M X Referendarz Koronny	—	—	—	—	300
W J M P Starosca Rozanski	—	—	—	—	100

W J P. Starosta Wislicki	-	-	-	-	-	70
S W J M P. Kanclerz W X Litth.	-	-	-	-	-	60
J M X Opat Sieciechowski	-	-	-	-	-	60

A.

F.

K.

K.

W.

S.

G.

A.

K.

A.

F

L

P

M

P

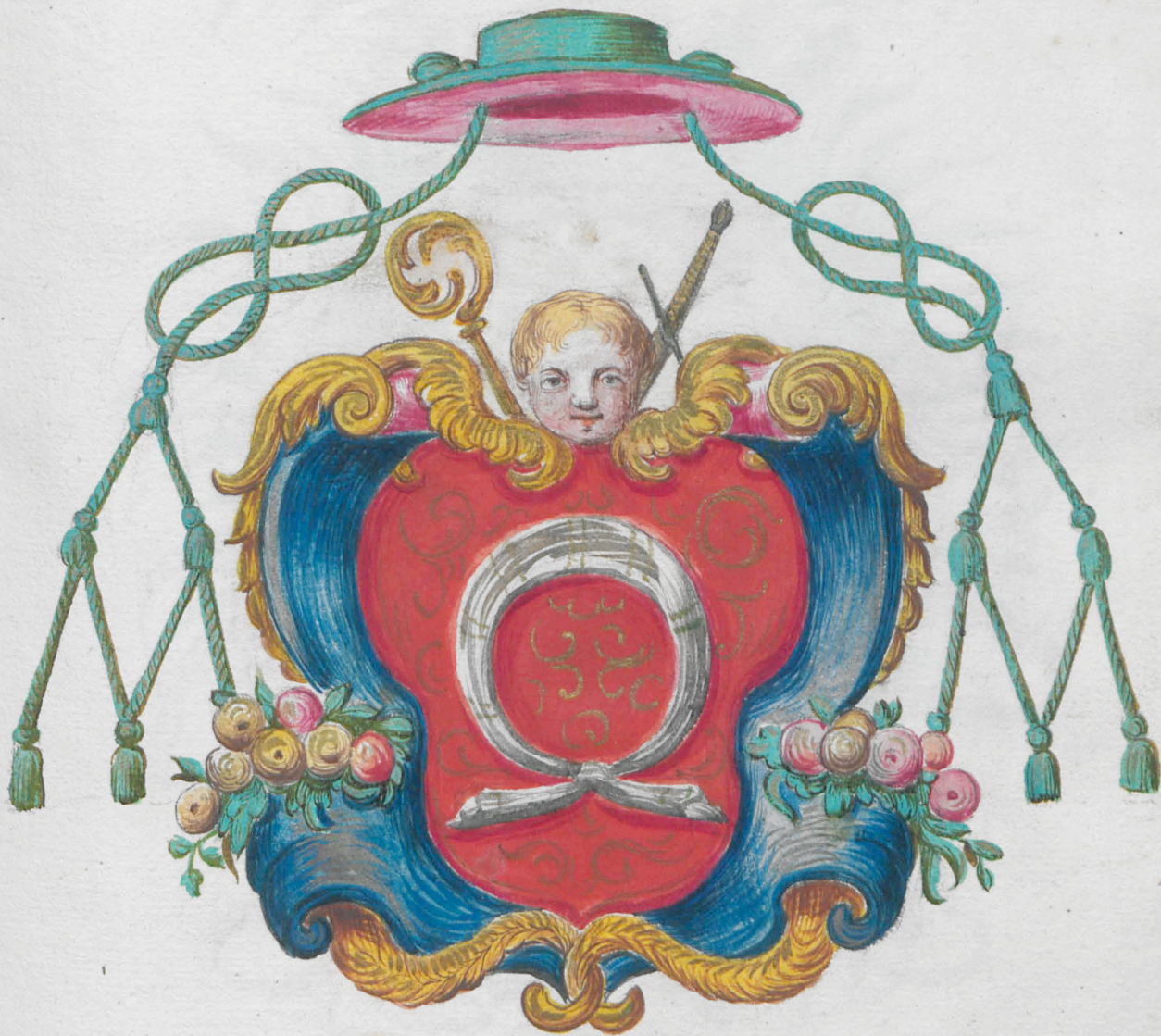
S

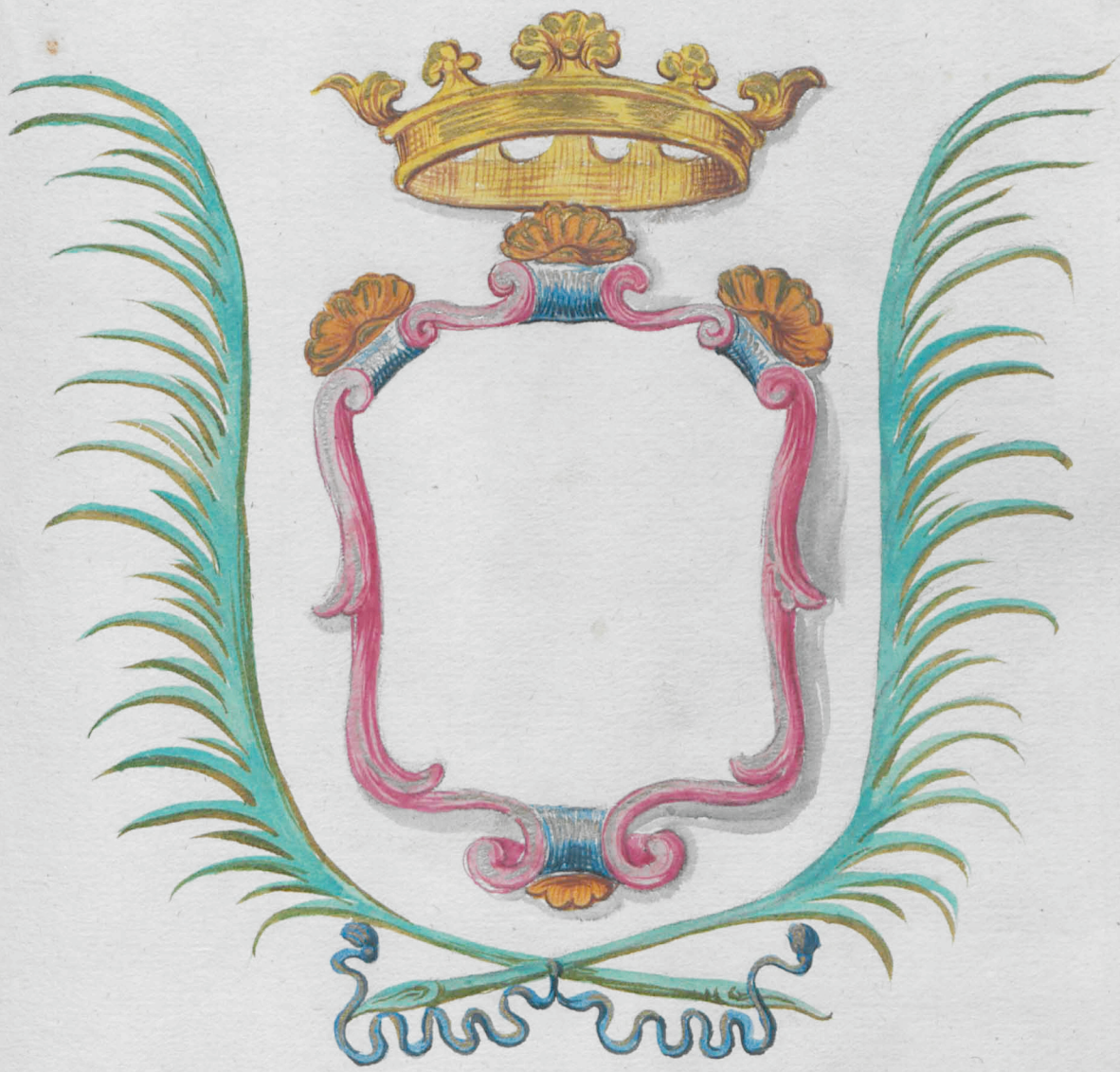

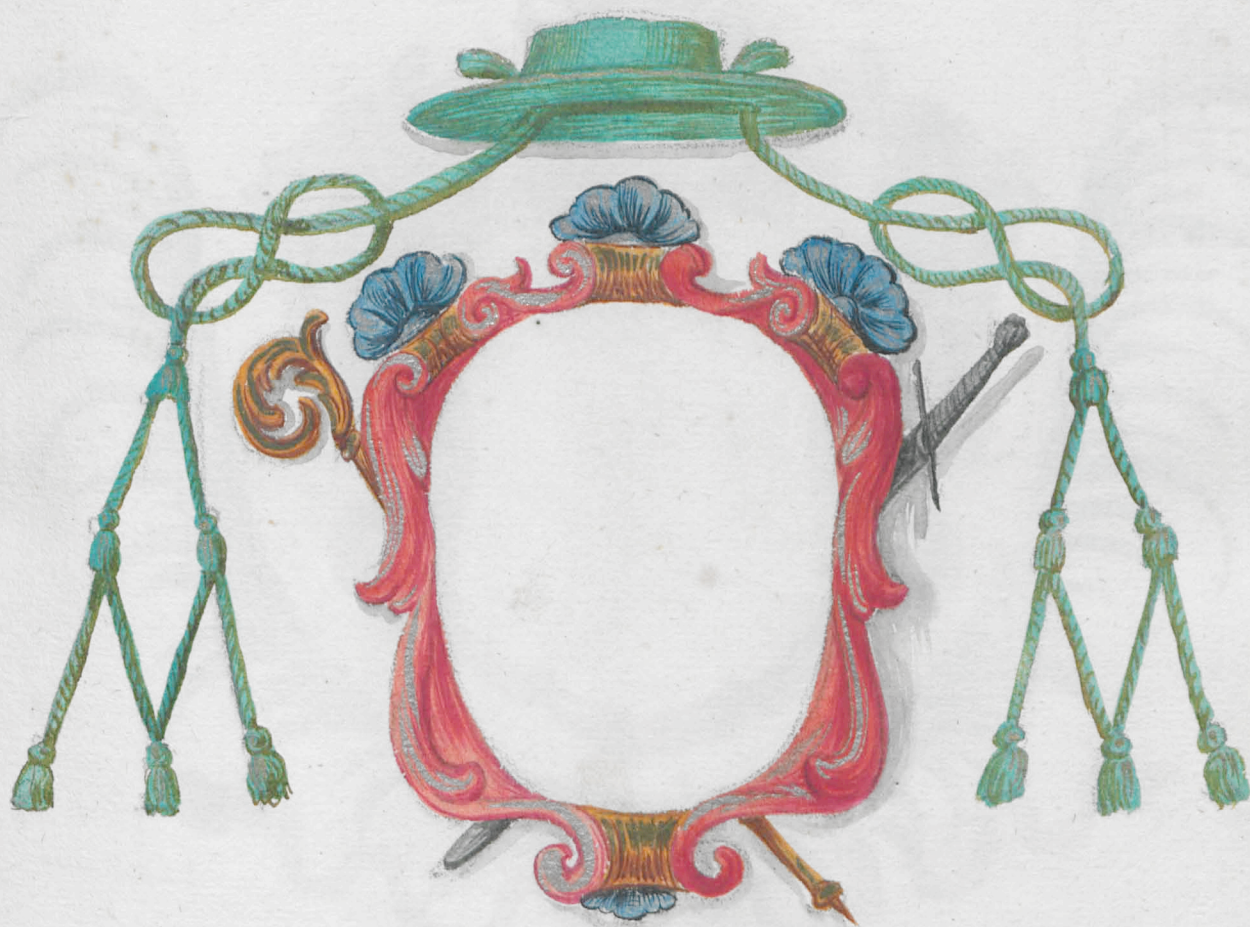

Ad perpetuam rei memoriam

Littera Presentationis in papyro sex folijs
pott^{er} à Thesaurario Regis signata, scripta,
per Collegium Mansionariorum Capella
Regis in Ecclesia Insignis Collegiata Re-
gis et Pchlis Varsaviens S. Joannis
Baptista; Illi et Adm Runci Seba-
stiano Neümani Canonico Smolen-
scie suo Confecti pro Vicariatu Per-
petuo Ecclesie Pchlis Worytuicensⁱⁿ Dia-
cesis Plocensis Anno 1796to collata
tenoris sequentis =

Celsissimo, Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino
Dno, Christophoro, Hilario, à Stupow Szembek Dei
et Aplice Sedis Gratia Episcopo Plocensi, Duci Sulto-
viensi, Ordinum aquila alba et S^{ti} Stanislai Equi-
ti, sive sua Celsitudinis Ill^{ms}ae ac Romae Dnis Vra
Consistorii Generalis Sultoviensis Judicis Surrogato,
aut alteri cuiusquam ad infra scripta potestatem hab-
enti, debitam reverentiam et venerationem. =
Celsissime, Ill^{ms}ae ac Reverendissime Domine!

Vacat ad presens Vicariatus Perpetuus Ecclesie
Pchlis Worytuicensis Diocesis sua Celsitudinis Ill^{ms}ae
ac Romae Dnis Vra, post mortem et obitum Per Ill^{ms}is et
Adm Runci Canonici Wielinski illius ultimi et immediati
Possessoris. Ad quem Vicariatum Perpetuum dictae Ecclesie
Pchlis Worytuicensis, modo praemisso vacantem, Collegium
Mansionariorum Capella Regis Ducalis Ecclesie Insi-
gnis Collegiata Regis et Pchlis Varsaviensis S. Joannis
Baptista

Baptista, pro iure suo Patronatus quod eidem compe-
tit, Illr^m et Adm R^mondum Sebastianum Neūmani,
Canonicum Smolenscens, suam Confratrem, vite hone-
state, morum probitate, ac competentī doctrinā pra-
ditum, sua Celitudini Illr^{ma} ac Romae Dⁿⁱ V^{re} pra-
sentandum esse duxit, prout quidem haece Literis pra-
sentat. Pro et cum eo enixē rogando: ut sua Celitudo
Illr^{ma} ac Romae Dⁿⁱ V^{re}, sive supranominatum Con-
sistoriū Generalis Pultoviensis Officiū, praedictum Illu-
strum et Adm R^mondū Neūmani in Vicariū Perpetu-
um seu Rectorem profatae Ecclesiae Pichlis Korytnicen-
sis instituere ac investire dignetur, administrationem
Spiritualium et regimen temporalium rerum ejusdem Ec-
clesiae Ipsi plenariē committendo: prout id ad Officiū
suae Celitudinis Illr^{ma} ac Romae Dⁿⁱ V^{re} spectare
et pertinere dignoscitur. In quorum fidem haec liti-
ras presentes manibus propriis subscriptas, Sigillō
Collegii Nostri communiri fecimus. Datum Varaviae
in Collegio Nostro die 20ma Mensis Junii, Anno Do-
mini 1796to = Stephanus Bogdanowicz Can^{cus}
Hon: Varaviae: Prop: Kowzynens ex Senio locum tenens in
absentia Senioris Mansionarius manu propria =
Joannes Lutecki Can^{cus} Coadju^{tor} Varaviens Mansioni-
arius manu propria = Antonius Dąbrowski U. J. D.
Canon: Coadju^{tor} Varaviens et Mansionarius m. p. p.
Adalbertus Zuchowski Mansionarius.

Lit^{ra} Praesentationis per Illr^{mum}
ac R^{mum} D^{nam} Decanum
Insignis Collegiatae Regiae Varaviae
Sr Joannis, D^{no} Jacobo Woyński
pro Mansionario Organario Capellae
Regiae Mansionariorum ac etiam
ejusdem Ecclesiae Collegiatae in Pe-
pyro signatae, valoris 15. groszorum
ereorum Sol^m Anno 1797mo data.

Illustriſſimis et Reverendiſſimis Dñis Prælatiſ et Cauo-
nicis Inſignis Collegiatae Varſavienſis debitam ve-
nerationem. — Illuſmi ac Rõndmi Domini!

Vacat ad præſens Mansionaria Capella Ducalis in Col-
legiata Varſavienſi ſeu Officium Organarii penes eandem
poſt obitum Nobiliſ Joſephi Koſzuczyñſki, cujus Man-
ſionaria ſive Officii Organarii ſimultaneum juſ ſectiona-
tũs vigore Privilegii Reverendiſſimi Sigismundi Primi Re-
gis de Anno 1520. die 6ta Februarii in Conventione
Gnali Petricovienuſi emanati, atq; ordinationis per Reve-
rendiſſimum Joannem Lataſki Episcopum Pomanienuſ
itidem Petricovia Anno 1530. die 27. Decembris factæ,
et continuo uſu firmate, ad Decanos præfata Colle-
giatae et Nobilem ac Spectabilem Magiſtratam Antiquæ
Varſaviae ſpectat et pertinet. Ad hanc igitur Manſio-
nariam modo præmiſſo vacantem, pro juſe meo Deca-
nali Nobilem Jacobum Kõyñſki, integritate morum,
ac ſcientiæ Organariorum Officio competenti commenda-
tum, eligo atq; irrevocabilitẽ nomino. Rogando, ut
hac Manſionaria ſive Officio Organarii is et non alius
potiatur. In quorum fidem Præſentes manu mea ſubſcri-
ptas, ſigillõ conſuetõ communidi feci. Datum Var-
ſavia die 11.ma Meiſis Julii, Anno 1797mo —
Chriſtophorus Kõraoſki Decanus Varſavienuſ — Locus ſ. ſigilli.

Instrument Prezenty na Manſjonarza
Organiste Kaplicy Kõbolewſkiej XX. Man-
ſjonarzew i Koſciõta Kollegiaty War-
ſzewſkiej, przez Magiſtrat Miãſta
Warſzewy na papierze ſteplowanym
ceny półtora złoto go temur. Pa Kõyñ-
ſkiemu Roku Tegoż Daney.

Prezydent Dyrektor, Radey, i aſſeſorowie Magiſtratu Miãſta
Warſzewy, oznajmiamy ninieyſzym liſtem wzem wobec i
każdemu

każdemu z osobna; iż Funkeę Organarza przy tutey-
szym Kościele Kolegiatnym S. Jana, letwa przez smiera
Koszarzyńskiego zawakowata, wwodzonemu Jakobowi
Kryńskiemu, maigę wzglę na jego dobre testimonio, ty-
czące się sprawowania uczeniwego, i posiadania do Fun-
kei namienioney potrzebney umiętności, ze wszystkichni
eindumentami, a osobliwie ze Stancy i Trzysta Zło-
tych Polskich roczney pensyi, z dochodow mansjonar-
skich, na mocy Nam Stuzącego Prawa Patronatus kon-
feruemy, i na niego przenosiemy. Postanowicigę tak-
kim sposobem wwod: Kryńskiego za organistę przy na-
mienionym Kościele Kolegiatnym, pokładamy w nim ufność;
iż Funkeę swoją wiernie, i pilnie sprawować będzie.
Na co dla lepszej wiary i waloru prezente ninieyszey
właśnemi rękami podpisawszy, Pieczęć większą Włocy-
ską przycisnąć kazaliśmy. Dany w Warszawie d 25te
Sierpnia R^o 1797^{go} = Prezydent, Dyrektor, Radey i
absperowice Magistrata = v Schimelfenig = Patz —
Plath = Rudolphi = Gronau = Korduan = Kintzel —
Locus & Sigillo —

Kontrakt A. X. Mansjonarzew,
z Mansjonarzem Organistę
Capelle sui Collegii, et Ecclesie
Collegie Warszawiensz R^o 1797. uczyniony.

Kieżca Mansjonarze Kaplicy Królewskiej w Kościele Prze-
świetney Kolegiaty Warszawskiej, na mocy Eklecyi Imzie
Stuzącey, czynigę zadosę obowiazkowi z fundusze na Man-
sjonarzed organistę włożonemu, następuigę z obopolnie
umówionę ze approbacęy ideonalie teyże przez Ill. Imci
Xięza Dziekana wspomnioney Kolegiaty, iako nad Collegium
Joh Judyzdylcey maigę, z P. Jakobem Kryńskim urzęd
Mansjonarzed organistę na siebie przyjmigę, zawasli
ugodę.

Anayprzed: J^o A. X. Mansjonarze z majoy prowentow
nowich

swoich, za obowiązki przez S. Krynśkiego na siebie przyjęte
zapewnicia onemuż rocznego Solarium, Kwota złotych Pol-
skich Trzysta N^{ro} 300, rachując każdą złoty po gwarzy
wiedzianych trzydziści i tę decursivę co kwartał po zło-
tych Pol^{skich} Siedmudziesiąt pięć iemu, bez żadnego detrac-
kacyi: oprócz jednalu licencyi jak użycy, gdyby się te
zdarzyć miały regularnie wypłacać się aselunnię

Powtóre Ciz. XX. Mansyonarze dla pomienionego Pana
Krynśkiego w Kamienicy swojej Mansyonarskiej przema-
czają na mieszkanie jedną Stancję położoną na trzecim
piętrze na tyle swej Kamienicy, z temi wygodami, ia-
kowych samy doznają, i trzymaniem jednej komnatki na
skład drzewa, sobie wyznaczyć mający. Z powodu zaś
takowej Stancji uwolniają onego od wszelkich podat-
ków, inkwaterunku Łotarskiego, i innych potocznych
expens w ogóle na Kamienice, swojej przypadających:
wolne mu przy tym zastawiają oneyże komu i innemu
nażycie, z ostrzeżeniem jednalu i zabezpieczeniem odpo-
wiedzi za szkody wszelkie, w przypadku ognia: litórego
zachoway Bożej przez niego samego, lub Jego Komor-
nikow, czyli też Jeh służących, zdarzyć się mogącego,
tudzież wietrzymawia ludzi podeyrzanych, oraz do-
petniawia we wszystkim urzędzi Policyi, a w szczególno-
ści względem donoszenia Komornikow, wprowadzających
się, lub wyprowadzających z Jego Stancyi.

Potrzenie. Obowiązki się XX. Mansyonarze do re-
paracyi koniecznie potrzebnej tej Stancyi, ato w re-
paracyach istotnie tylko potrzebnych, gdyby ich przy wprowad-
zeniu się S. Krynśkiego potrzeba było, bez żadnej od niego
za to zgodnicy defekty. Uadto XX. Mansyonarze zrzekają
się wszelkich Aliquosow, i obwencyi Organistom wyprawy-
nych, zliqdotowick, bez uszerwblu swojego dla niego wywi-
kających, lub wywołując mogących, w zupełnej Gof: od liqdotol-
wiele się one należeć będą zachowując ceteri. Warozajem
też S. Krynśki przyjmuje na siebie i zaręcza wszelkie po-

powinności, do organisty Mansyonarza przywiązane, a uprze-
gólności ordynacjami przepisane pilnie i regularnie
dopełniać: a w przypadku iakowey z tych uchybienia, za
każdy raz, tracić będzie z pensyi swojej 1/10 Pott. dwa, czego
doroż X. Wokulator XX. Mansyonarzow mieć ma. Nadna-
wice przyczyna od dopełnienia swoich obowiązków P. Kry-
ńskiego uwalniać nie będzie, a w zdarzeniach iakowey stabo-
ści, lub też iakay przyczyny niemożności wykonania
swoich przez niego obowiązków, własnym kosztem iakay
osobę do tego należycie zdolną nając na swoje miejsce
będzie powinien.

Poruczenie. Tenże P. Kryński wszelką spokoynosc
w swej Stancyi, i za siebie, i swoich Komornikow, nie-
mniey słownosc przy poctuieniu swoich obowiązków,
uszanowanie dla XX. Mansyonarzow, i przytoyne
zachowanie się iak najmocniey przyrzeka i zapewna.
Również XX. Mansyonarze z swej strony P. Kryńskie-
mu zupełną pewnośc przernazzoney pensyi, i regu-
larność wypłacania mu iey, oraz wszelką ludzkośc,
i przytoynosc w postępowaniu z nim zapewniacy.

Popięte. Obowiązkii przy tym wszelkie Duchowne
i postugi Kościelne, iakoto Septyman odbywanie,
mszow fundacyonalnych odprawianie, Cursum de
Beata spiewanie, spowiedzi Tachanie do Mansyona-
rza organisty przywiązane, XX. Mansyonarze przy-
muisz na siebie, wolnym go od tych wszystkich cry-
wicz, bez żadney wymagania nagrody, lub robienia
iakowey detrukacyi.

Takowey przeto ugody dobrowolnie między sobą
zawzney, warinosc i trwałość strony obydwu, do czasu
rezygnowania przez tegoż P. Kryńskiego urzędu Man-
syonarza organisty, i względem czego iednak rezeli nie
przedzey, to przynajmniey na pół Roku przez niego,
obwieszczenie, o tym komu prawnie należy, nastąpić
powinno: lub do Jego smierci, albowi też z przyczyn.

ważnych

ważnych i sprawiedliwych, do oddalenia Jego, przez tego
to Fakie zprawa przyspada, ubezpieczenia i zapewnienia.
Na co się dla lepszej wiary i pewności, XX. Mansionarzy
przez Seniora, oraz Wolowatosa Collegium swojego,
a zcał S. Krystofa przez siebie samego, rękami własne-
mi podpisują się. w Warszawie dnia 30. Wzięsca
Wrzesnia 1797. Roku = X. Jan Łatecki Kanonik
Koadjutor Warszawski, Collegii XX. Mansionarów Ka-
płicy Królewskiej Senior mpp. = X. Wojciech Zuch-
owski mpp. Voc. Coll. Mansionariorum S. Jan. Warsz-
= Jakiób Krystof.

Ja wizey wyrażony, podany mi wyżej wypi-
sany ugodę przeczytawszy, z moim urzędem moiego
Dziekaniego podług zawztych w tej miszce z stró-
ny funkcji i obowiązku Organisty Kollegiaty
Warszawskiej przepisow i Ordynacji, utozonoy we
wszystkim potwierdzam i własną ręką podpisuję.
Dany w Warszawie dnia 15. Listopada R= 1797.
X. Krystof Łowowski jako Dziekan Kollegiaty warsza-
wskiej, manu propria

CONFECTVS PER:

SS

R.

ECCO
L

VAR.

PEN. ET COLMAN

PROCVRATOREM

A:D: 1651

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.